

Leuk, Leuker, Bridge!

01 Wat is een slag?

Vooraf: *In deze eerste les staat veel nieuws. In les 2 helemaal niet! Daardoor kun je in les 2 al je creativiteit werpen op de regels van deze eerste les!*

Bridge speel je met 52 kaarten.

We onderscheiden vier 'soorten' kaarten, ook wel 'kleuren' genoemd: schoppen (♠), harten (♥), ruiten (♦) en klaveren (♣).

En elke 'kleur' heeft 13 kaarten. Van de hoogste naar de laagste:

A (aas), H (heer), V (vrouw), B (boer), 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2.

Voor aanvang van een wedstrijd worden de 52 kaarten van elke spel geschud en onder de vier spelers verdeeld. Elke speler krijgt elk spel dertien kaarten. Ook jij!

Je sorteert je dertien kaarten op kleur en houdt die als een waaier in je hand. Dat kan in het begin best even lastig zijn, vooral met fijn besnaarde handen 😊.

Dat begint al effe lekker: want wat meteen opvalt is dat de letters op de kaarten (K, Q en J) afwijken van de letters waarmee ik begon (H V en B). En daarmee ligt meteen het meest lastige deel van deze cursus op tafel:

K staat voor King/Koning..... we noemen en schrijven de H van Heer.

Q staat voor Queen/Koningin..... we noemen en schrijven de V van Vrouw.

J staat voor Jack/Boer..... we noemen en schrijven de B van Boer

Als een bridger dus 'Boer' zegt, slaat dat op een van de vier boeren uit het spel en **niet** op een tafelman. Zelfs niet als de tafelmanen toevallig drie boeren zijn! In deze cursus zal ik veel 'handen' aan je voorleggen, en dat doe ik als volgt:

	Noord (Rob) ♠ 4 3 2 ♥ 4 3 2 ♦ 4 3 2 ♣ 5 4 3 2	
West ♠ 6 5 ♥ V B 10 9 8 ♦ V B 10 ♣ V B 10		Oost ♠ A ♥ 7 6 5 ♦ 9 8 7 6 5 ♣ 9 8 7 6
	Jouw zuidhand ♠ H V B 10 9 8 7 ♥ A H ♦ A H ♣ A H	

De hand op de foto is jouw hand. En omdat jij op de zuidplaats zit, staan jouw kaarten in het zuidhokje. En omdat ik deze hele cursus jouw partner ben, zie je mijn naam bij de noordhand. Wij spelen samen tegen de spelers die op de west- en oostplaats zitten. Wij zitten NZ, onze tegenstanders OW.

De eerste slag

Normaal begint elk spel met bieden. En het bieden bepaalt welke speler de **leider** moet zijn. Omdat we voorlopig het bieden overslaan, benoem ik als cursusleider geheel ondemocratisch de leider. En die eer geef ik in dit allereerste spel uiteraard aan jou. In het spel bovenaan deze pagina ben jij dus leider!

Altijd moet de speler links van de leider de eerste kaart spelen. Dat noemen we **uitkomen**. Omdat ik jou net tot leider bombardeerde, komt speler **west** dus uit.

En west kiest voor het spelen van ♥V. Dat doet west door ♥V uit zijn waaier te trekken; die legt hij open voor zich neer, zodat alle spelers ♥V kunnen zien. Waarom west voor ♥V kiest? Geen idee, dat moet je aan west vragen. ☺

Na deze 'uitkomst' moet jouw partner, Rob, zijn dertien kaarten open op tafel leggen, per kleur gesorteerd. En vanaf dat moment moet Rob rustig afwachten tot jij zegt welke kaart hij moet bijspelen. Rob mag tijdens het spelen geen enkel initiatief nemen; alleen maar gehoorzaam doen wat jij zegt. Daarom noemen we Rob in deze fase: 'dummy' of 'blinde'.

*Dat is de reden waarom jouw rol **leider** heet: want alleen jij bepaalt welke noord- en zuidkaarten worden gespeeld. Je neemt het dus in je eentje op tegen de tegenspelers west en oost.*

Het is vooral het 'leiderschap' dat voor echtparen lastig kan zijn. Dummy zal thuis maar de broek aan hebben. En nu gedwee de instructies moeten opvolgen van degene die thuis echt helemaal niets te vertellen heeft! Zelfs een reactie van afkeuring is absoluut verboden!

De kaarten van oost en west (OW) zie je als leider niet; daarom geef ik die een mistiger tint.

Maar tegelijk 26 kaarten overzien is vooral in het begin al lastig genoeg.

Waarschijnlijk zeg je tegen Rob dat hij ♥2 moet bijspelen. Rob pakt dan die kaart en legt die braaf voor zich neer. Daarop speelt oost ook een hartenkaart bij, en speel jij ♥H.

De nu gespeelde kaarten noemen we een slag. En de hoogste kaart van de eerst gespeelde kleur (in deze slag harten) **wint** de slag.

Deze eerste slag ziet er dus als volgt uit:

♥2
>♥V ♥5

 ♥H

> Staat voor de eerst gespeelde kaart.

Harten is de uitkomstkleur; jouw ♥H is de hoogste hartenkaart: jij wint dus deze slag!

Nu nemen alle spelers hun gespeelde kaart terug en leggen die met de rug naar boven voor zich neer. De spelers die de slag wonnen leggen die verticaal, de verliezers (OW) horizontaal.

Op de foto zie je hoe Rob zijn kaarten heeft uitgestald én de opgeruimde gespeelde kaarten. Jouw en Robs kaart verticaal en die van je tegenspelers – voor hen – horizontaal.

Jouw ♥H won de eerste slag. Dat betekent dat jij nu de eerste kaart moet spelen van de volgende slag. En als je die ook wint, mag je ook de dans van de derde slag openen. Net zolang tot een andere hand de slag wint. Elke volgende gespeelde kaart leg je – horizontaal of verticaal – dakpansgewijs op de vorige. Zodat je in één oogopslag aan de verticaal liggende slagen kunt zien hoeveel slagen je al hebt gewonnen.

Bekennen

Alle spelers moeten een kaart bijspelen in de kleur van de eerste kaart. West kwam de eerste slag uit met ♥V. Noord, oost en zuid moeten dan een hartenkaart bijspelen. Welke hartenkaart dat is, bepalen de spelers zelf. Behalve dummy Rob, voor hem wordt gedacht, door de leider.

Als je niet kúnt bekennen

Als een speler geen kaart heeft in de uitgekomen kleur, kan hij niet bekennen; dan mag hij bijspelen wat hij wil.

Na de dertiende slag tellen NZ en OW hoeveel slagen ze hebben gewonnen. Daarvoor hoeven ze alleen maar hun verticaal liggende kaarten te tellen. Omdat alle spelers dertien kaarten hebben, zijn er dertien slagen te verdelen. Als NZ negen slagen wonnen, moeten OW op vier gewonnen slagen uitkomen. Is er verschil, dan is dat geen probleem: alle spelers hebben hun gespeelde kaarten immers als dakpannen op volgorde liggen. Dat maakt een 'vertraagde herhaling' van de dertien slagen heel eenvoudig.

Zijn de spelers het eens over het aantal gewonnen slagen, dan wordt het aantal slagen dat de leider en dummy wonnen vastgelegd.

Op de meeste bridgeclubs staat op elke tafel een klein kastje waarop het resultaat wordt ingevoerd. Dat kastje zendt dat naar de laptop, waardoor direct na het laatst gespeelde spel van de middag of avond de uitslag bekend is!

Bridge wordt dan wel vooral gespeeld door oude mensen, maar die zijn en blijven – door het bridgespel ☺ - bij de tijd!

De volgende ronde wordt ditzelfde spel door andere paren gespeeld. Speelt de leider van een ander paar minder briljant dan jij - of spelen zijn tegenstanders sterker tegen - waardoor de leider minder slagen wint, dan is dat in jouw voordeel.

In bridge maakt het daarom niet uit of je wel of geen 'goede kaart' krijgt; je resultaat wordt vergeleken met spelers die met precies dezelfde kaarten stoeiden.

Tot zover deze eerste les.
Ik sluit af met een vraag.

Vraag

	Noord (Rob) ♠ 4 3 2 ♥ 4 3 2 ♦ 4 3 2 ♣ 5 4 3 2	
West ♠ 6 5 ♥ V B 10 9 8 ♦ V B 10 ♣ V B 10		Oost ♠ A ♥ 7 6 5 ♦ 9 8 7 6 5 ♣ 9 8 7 6
	Jouw zuidhand ♠ H V B 10 9 8 7 ♥ A H ♦ A H ♣ A H	

West kwam uit met ♥V. Die won jij met ♥H.

Jij bent daardoor 'aan slag': jij moet nu de tweede slag beginnen.

Met welke kaart doe je dat?

Je wilt zoveel mogelijk slagen maken.

Op de volgende pagina verraad ik welke kaart ik zou spelen.

Antwoord

	Noord (Rob) ♠ 4 3 2 ♥ 4 3 2 ♦ 4 3 2 ♣ 5 4 3 2	
West ♠ 6 5 ♥ V B 10 9 8 ♦ V B 10 ♣ V B 10		Oost ♠ A ♥ 7 6 5 ♦ 9 8 7 6 5 ♣ 9 8 7 6
	Jouw zuidhand ♠ H V B 10 9 8 7 ♥ A H ♦ A H ♣ A H	

West kwam uit met ♥V. Die won jij met ♥H.

Jij moet nu de tweede slag beginnen. Met welke kaart doe je dat?
Je wilt zoveel mogelijk slagen maken.

Ik speel na ♥H meteen schoppen (♠). Omdat alle schoppenkaarten aan elkaar grenzen, maakt het niet uit welke schoppenkaart ik in de tweede slag (voor)speel. Want of ik nu begin met ♠H of met ♠7, OW kunnen die slag alleen winnen met ♠A.

OW mogen ♠A maken, maar dat is dan meteen hun enige slag. Welke kaart oost na ♠A ook speelt, ik kom weer aan slag en maak dan alle schoppenkaarten én mijn (zuids) azen en heren. Ik verlies van de dertien slagen maar één slag: ♠A; ik kan twaalf kaarten verticaal leggen.

Ik zou veel meer slagen verliezen als ik na ♥H eerst al mijn hoge kaarten speel: ♥A, ♣AH en ♦AH. Want als oost daarna aan slag komt met ♠A, kunnen OW achterelkaar ♣V, ♦V en een stel harten maken. Ik win dan maar zes slagen 😊 ...

Vooraf in bridge geldt vaak de regel: zalig zijn de gevenden! Je gunt OW snel 'spontaan' ♠A, vervolgens sleep je alle overige slagen binnen!

Slagen winnen is dus geen ingewikkeld proces: De hoogste kaart in de kleur van de eerst gespeelde kaart wint de slag.

Wat meestal van groot belang is: de **volgorde** waarin je je slagen binnenhaalt.